

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΞΑΦΝΑ, συνέχισε ο Μαριγιάν, το βλέμμα της βασιλίσσας της Ναβάρας έπεσε με μιά έκφραση φρίκης στο τζάκι και στο τέλος κατέληφθη από βίαιους σπασμούς. Το μοιραίο προσέγγισε άμειλιχτο, αλλά το βλέμμα της έτοιμθανάτης φαινόταν πάντα καρφωμένο στο ίδιο μέρος, σαν να ζητούσε κάτι. Μπορείς εσύ, Παρναγιάν, να μου πής τι πράγμα γύρευε πριν κλείσει τα μάτια της ή δυστυχισμένη βασίλισσά μου;

Κι' ο Μαριγιάν, χωρίς να περμένη απάντησι από τον Παρναγιάν, άνοιξε ένα ντουλάπι και πήρε από εκεί ένα καλάθι καμωμένο με απαράμιλλη τέχνη και κομψότητα.

— Αυτό το καλλιτέχνημα, είπε, μου δόθηκε από ένα σπατο πρόσωπο. Έγώ, παίρνοντάς το, το έμπιστευθηκα στην 'Ιωάννα ντ' Άλμπρετ. Άναμφιβόλως ή δυστυχισμένη βασίλισσα φώναξε σ' αυτό τα χειρόκρια της.

— Άωστε, ρώτησε με ήρεμο τόνο ο Παρναγιάν, το καλάθι αυτό σου το χάρισε ή βασίλισσά σου;

— Ναι, άποκρίθηκε ο Μαριγιάν άνατοχιάζοντας.

Οι δύο άνδρες κτύπησαν ο ένας τον άλλον με άνησυχία. 'Ο Μαριγιάν έξακολούθησε να τρέμει και να κρατή το καλάθι στα χέρια του.

Έξαφνα, μιά τρομερή σκέψη τον έκαμε να φωνάξει με λύσσα:

— Θάχωνα όλο μου το αίμα για να μάθω την άλήθεια! Άλλά θύταν φοιχτό ένα τέτοιο πράγμα... Φοιχτό!...

— Φίλε μου, του είπε ο Παρναγιάν. Έχεις δίχνο, θάταν φοιχτό... Άς άλλάξουμε λοιπόν κουνθέντα...

'Ο Παρναγιάν είχε καταλάβει πλέον τα πάντα. 'Ο δυστυχής Μαριγιάν είχε συντείνει στο θάνατο της βασίλισσας της Ναβάρας χωρίς να το θέλει, χωρίς να το ξέρη, δυνώντας της το δηλητηριασμένο καλάθι της βασίλισσας των Μεδίκων.

'Ο κόμης έβαλε ξανά το καλάθι στη θέση του και κλείδωσε το ντουλάπι.

— Τό καλύτερο που έχεις να κάνης, τον έσυμβούλεψε τώρα ο Ιπότης, είναι να μην ξαναγγίξης αυτό το δάφο που θά σου θυμήθι άλλωστε τον θάνατο της ευεργέτιδός σου...

'Ο Μαριγιάν δεν έφερε καμιά αντίρρηση.

— Έλεγες λοιπόν πρό όλίγου, έξακολούθησε ο Παρναγιάν, ότι αύριο θά γίνουν οι γάμοι σου;

— Ναι, αύριο τα μεσάνυχτα, στην εκκλησία του Άγιου Γερμανού. Μην ξεχνάς όμως πως είσαι ο μόνος που τό ξέρεις...

— Και θά μου έπιτρέψης να παρευρεθώ στην τελετή;

— Η εύτυχία μου δεν θά ήταν όλοκληρωτική, αν έλειπες εσύ από την εκκλησία...

— Ποιάν ώρα θά πās εκεί;

— Έλα σίς έντεκα στη μικρή πόρτα του περιβόλου της μονής, αλλά σέ παρακαλώ να είσαι μόνος σου...

— Πολύ καλά!

Στό μεταξύ ο Ιπότης σκεφτότανε να πάη εκεί μαζί με μερικούς φίλους του, από φόβο μήπως ή Αικατερίνη έτοιμαζε καμιά παγίδα στο γνώ της.

— Έπειδή τώρα δεν έχω καμιά δουλειά, έξακολούθησε ο Μαριγιάν, πάμε να γευματίσουμε και να περάσουμε μαζί τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας.

— Πολύ ευχαρίστας, άποκρίθηκε ο Παρναγιάν, χαρούμενος που δεν θά χωριζόταν από τον φίλο του.

Στό δρόμο ο Παρναγιάν δεν κρατήθηκε και φανέρωσε στο σύντροφό του την άνησυχία που τον έβασάνιζε για την πολήμερη άπουσία του πατέρα του από τό μέγαρο Μονμωρανού.

Έν τούτοις, πρόσθεσε, γνώριζε ότι ο πατέρας του ήταν άνθρωπος ισαλωμένος κι' έλπικε να τον ίδη γρήγορα να γυρίη σόος και άδλαβής από καμιά μυστηριώδη έξστρατεία του.

Άλλά καθώς προχωρούσαν συνομιλώντας, παρατήρησαν μπρός στην πόρτα του γνωστού μας μοναστηριού τών θαυμάτων μιά θορυβώδη συνάθροιση πολιτών και άκουσαν άμέσως μιά τραχεία φωνή:

— Να δυό άπ' αυτούς τούς καταραμένους άρετικούς! Σκοτώστε τους!...

'Ο Παρναγιάν γυρίζοντας άναγνώρισε τον Μωρεβέρ, ενώ ο ύζλος όλόγουρα μούγκριζε:

— Θάνατος στους Ουγενότους! Θάνατος στους άρετικούς!...

Οι δυό φίλοι περικινλώθηκαν άμέσως από παντού και δεν μπορούσαν να ξεφουλίχουν. 'Ο ανωσιτισμός ήταν τρομερός.

— Σκοτώστε τους, σκοτώστε τους! φώναζε ο Μωρεβέρ.

Οι δυό φίλοι ώρμησαν σέ μιά γωνιά και άχρωώθηκαν εκεί με τον σκοπό να άμυνθούν έναντίον τών άναπάλων των.

Έντομεταξύ ο Μωρεβέρ προχωρούσε κατεπάνω τους, έχοντας μαζί του διαφόρους Ιπώτας, μεταξύ τών όποιων ο Παρναγιάν άναγνώρισε άνδρώπους που διατελούσαν στην ύπηρεσία της Αικατερίνης.

Την ίδια στιγμή τό πλήθος ξαναχίμηξε άπάνω στους δυό φίλους και τούς χάρισε. 'Ο Μαριγιάν έπεχειρήσει να ένωθι και πάλιν με τον Παρναγιάν, συνέληφθη όμως άμέσως από τούς άνδρώπους του Μωρεβέρ και ώδηγήθηκε στο μοναστήρι διά της βίας. Μά κι' ο Παρναγιάν, πριν προφτάσει να τραβήξη τό ξίφος του, συνέληφθη από πενήντα τονύάχιστο χέρια και άφωλιώστηκε. Τό ξίφος του γίνικη κομμάτια και τα ρούχα του μεταβλήθηκαν σέ κορούλια.

'Ο Ιπότης προσπάθησε να βγάλη ένα έγχειρίδιο, αλλά ο Μωρεβέρ του τό άραξε με ταχύτητα αλόφουρου. Κομματοιασμένος και καταματωμένος τότε, άφέθηκε στη διάθεση τών άναπάλων του.

— Φέστε σχοινιά όσο μπορείτε πιο πολλά! φώναζε γεμάτος άγρια χαρά ο Μωρεβέρ.

Μετά δυό λεπτά ο Παρναγιάν είχε δεθεί δυνατά και μεταφέρθηκε στο μοναστήρι. 'Ο Μωρεβέρ μπήκε έπίσης μέσα, μίλησε χονφά με τον ήγούμενο και κατόπιν έπήγε να ίδη τον Μαριγιάν.

— Κύριε, του είπε μπαινώντας στο κελιά όπου τον είχαν κλείσει, είστε έλευθερος. Πάρτε και τό ξίφος σας!...

'Ο Μαριγιάν, άκούγοντας αυτή την είδηση, δεν έδειξε ούτε χαρά, ούτε έξπλήξει.

— Κύριε Μωρεβέρ, απάντησε ξερά, έλλικω να συναντηθώμε και πάλιν υπό εύνοϊώτερες συνθήκες, δηλαδή σέ μιά περίπτωση που δεν θάχτετε γύρω σας είκοσι κατασκόπους για να έπιτεθιτε έναντίον δύο άτόμων.

— Είμαι πρόθυμος να συναντηθώμε όπου και όποτε θέλετε, άποκρίθηκε ο Μωρεβέρ με ψυχραμία.

— Μεθαύριο τό πρωί;

— Έστω!

— Έδώ κοντά;

— Η έξλογη του τόπου και της ώρας άνήκει σέ μένα, παρατήρησε ο Μωρεβέρ. Έπιτρέψατέ μου όμως να σας ρωτήσω τί λόγο έχει αυτή ή πρόκλησις εκ μέρους σας, τη στιγμή που έγώ σας σώζω τη ζωή;

— Έσείς μου σώζετε τη ζωή; φώναζε ο Μαριγιάν, αλλά με τέτοιο περιφρονητικό ύφος, ώστε ο Μωρεβέρ έγινε κάτωχρος άπ' τό θυμό του.

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

— Αυτή ή κάλωσήν σας με παραξενεύει, γιατί έγώ δεν είμαι φίλος σας...

— Άναμφιβόλως, άποκρίθηκε ο τελευταίος. Έφτασα μπρός στο μοναστήρι άκριβώς όταν τό πλήθος είχε μανιάσει κι' ήταν έτοιμο να σας κομματίσει. Σας πήραμε λοιπόν στη μέση έγώ και οι φίλοι μου και σας φέραμε εδώ. Άν δεν έτύχαινα κοντά σας αυτή την ώρα, βάσαστε νεκρός...

Illustration of a man's face in a decorative frame with two figures on either side. Below the frame is the title 'Η ΚΑΡΔΙΑ' and a column of text. At the bottom of the frame is the signature 'ΑΡΙΣΤ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ'.

Η ΚΑΡΔΙΑ

Στό στήθος μου ή κεφαλή της γέρνης και μέο' στής έρμησις την ηουχία γλυκά μās ναουρις' ή εύτυχία και στα χρυσά της έννερα μās παίρνει. Στις λαγκαδιές περνάει κρυφά άνέρι και μέο' στα δένδρα μουμουρίζει ά- (γάλι, τό κύμα ξεψυχάει στο περιγιάλι, που φθάνει από μακρυσμένα μέρη. 'Όπισω από τα όρη, εκεί πέρα δέσμη καπνού από καμίνι βγαίνει και σαν τό κυκαρίσι άνεβαίνει στον κρυσταλλένο βραδυνόν άνέρα. Μιά ρόδινη άκτίνα λάμπει ακόμα ψηλά σέ μοναστήρι χαλασμένο, και σύννεφο περνάει σαν κουρασμένο άργονπετώντας σ' ουρανού τό δάμα. Ώ άτάραχη της φύσεως άγκάλη, ό θάλασσας μαγνητική γαλήνη, που κρύβεται ή τρικυμία έκεινη, που αύριο θά σας ταραχή πάλι; Ώ μάτια, που γαλήνια μου γελάτε, εις ποιά σας βάζη τάχα να κοιμάται ή άντάρα που μία μέρα θα μ' άρπάξει, σ'ου πάθους τούς κρημνούς να με τι- (νάξει;

ΑΡΙΣΤ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

κουσα από το στόμα της.

Κατόν ο Μωρεβέρ υποκλίθηκε και θέλησε να άποσυρθῆ.

— Περιμείνατε, κύριε, του ελπε ο Μαριγιάν.

Και πρόσθεσε με πιδ μεγάλη συγκίνηση:

— Τά λόγια πού άποδίδετε στη Μεγαλειότητά της μ' ενδιαφέρουν έξαιρετικά. Μπορείτε να μου δροκιστήτε ότι ή βασιομήτωρ έξεφράσθη κατ' αυτόν τόν τρόπο γιά μένα;

— Σας δροκίζωμ! άποκρίθηκε ο πονηρός Μωρεβέρ με άδιαφορία. 'Οφείλω μάλιστα να προσθέσω ότι τά λόγια αυτά ειπώθηκαν με έναν τόνο πού έδειχνε τó ενδιαφέρον της γιά σας...

— Κύριε Μωρεβέρ! του ελπε ο Μαριγιάν ταραγμένος. Λυποῦμαι πολύ πού σας μίλησα πρό όλίγου έτσι άπρεια...

— Καθένας στη θέσι σας θα πάθαινε τό ίδιο! ελπε ο Μωρεβέρ χαμογελώντας.

— Χαίρετε λοιπόν και σας ευχαριστώ. Ευάρεστηθήτε σας παρακαλώ τώρα να με όδηγήσετε κοντά στον κύριο Παρναγαϊάν γιά να φύνω με μαζί...

— Στόν κύριο Παρναγαϊάν;

— Μάλιστα! Γιατί παραξενεύεστε;

— Σας επαναλαμβάνω, κύριε κύριε, ότι σεις είστε ελεύθερος. "Όσο γιά τόν Παρναγαϊάν όμως, τό πράγμα διαφέρει. Αυτός κατηγορείται επί εσχάτη προδοσίω και είχα καθήκον να τόν πιάσω...

— Λοιπόν θα τόν πιάσετε;

— Τό έξιμα νιώλας.

— Με πιδ δικαιοῦμα; Μήπως είστε άξιοματικώς της φρουράς;

— "Όχι, αλλά έλαβα διαταγή να τόν συλλάβω με κάθε θυσία και είχα έξοκρατεύσει άκριβώς πρός ανάσθησί του.

— Είχατε πάρει διαταγή, είπατε; Από ποιόν;

— Από τή βασιομήτωρα.

— Έξλω να έξακροβώσω αυτή τή στιγμή ως πιδ φτάνει ή έκτιμησης και ή άγάπη της βασιομήτωρος γιά μένα. Τροχώ άμέσως να της ζητήσω χάρι γιά τό φίλο μου...

'Ο Μαριγιάν βγήκε γρήγορα από τό κελλί και καθώς περνούσε τό διάδρομο, συνάντησε κάποιον μοναχό, ό όποιος τόν έχαιρέτησε και του ελπε:

— Κύριε κύριε, έχω έντολή να σας παραλάβω και να σας όδηγήσω έξω από τήν πίσω πόρτα του μοναστηριού...

— Και γιατί όχι από τήν κυρία είσοδο;

— Ακούστε, κύριε... του ελπε ο μοναχός χαμογελώντας.

'Ο Μαριγιάν τένωσε τ' αυτία του και άκουσε ένα μακρονό θόρυβο και μιά υπόκαμη όρλοδοή στό δρόμο.

— Είνε ή φωνή του λαού πού άπαιτεί ένα θῦμα! έξήγησε ο μοναχός. Και ως τέτωο θῦμα θα χρσιμεύατε σεις, άν έλέφτατε στά χέρια του. Έλάτε λοιπόν μαζί μου...

'Ο Μαριγιάν βγήκε από τό μοναστήρι κι' έτρεξε σ' ανάκτορα του Λούδρου.

"Όσο βασικά όμως κι' άν έτρεξε στό Λούδρο ο Μαριγιάν, δέν μπόρεσε να φτάσει άκριβ πιν από τόν Μωρεβέρ, ό όποιος ζήτησε κι' έγινε άμέσως δεκτός από τή βασίλισσα.

Η Αικατερίνη τόν Μεδίκων δέν μπόρεσε να κρήνη τήν υπερβολική της χαρά μόλις έμαθε τή σπλήνη του έλιότου ντε Παρναγαϊάν. Θέλοντας μάλιστα να δείξη τή γενναιοδορία της, πρόσφερε άλλες πενήντα χιλιάδες φράγκα στόν Μωρεβέρ και τόν διάταξε να φροντίση γιά τή μεταφορά του έλιότου Παρναγαϊάν στη φυλακή του Τάμπλ, όπου έχρατείτο και ο πατέρας του.

— Η Μεγαλειότης σας μου επιτρέπει να τούς ανακρίνω με μαρτύρια; ρώτησε ο Μωρεβέρ.

— Τί; Θέλετε να βασανίσετε και τό νιο;

— Βέβαια. 'Ο νιος είνε πιδ έννοχος από τόν πατέρα. Κατηγορείται επί εσχάτη προδοσίω, γιατί πρόσβαλε τόν ίδιο τό βασιλέα. "Αν λοιπόν ή 'Υμετέρα Μεγαλειότης ευαρεστείται, άς ύπογράψει με διαταγή...

— 'Ορίστε! του ελπε ή βασίλισσα άφου σημείωσε κάμποσες λέξεις σ' ένα χαρτί.

Η διαταγή της βασίλισσας άνέγραφε να ύποβληθούν σε αύστηρη άνάκρισι μετά βασάνων οι δύο Παρναγαϊάν στη φυλακή του Τάμπλ, κατά τις 23 Αύγουστου, ήμέραν Σάββατο και ώρα δεκάτην πρωινήν.

— Θα περιμένο λοιπόν πέντε μέρες ακόμα! ελπε μορφαζοντας ο Μωρεβέρ.

— Τί να γίνη, φίλιτάε μου! 'Εγώ περιμένα πολύ περισσότερο από σας. "Αλλώστε τί είνε πέντε μέρες; άπάντησε ή Αικατερίνη.

— "Ας συγχωρήσει ή Μεγαλειότης σας τήν τόλμη μου! άποκρίθηκε με συστολή ο Μωρεβέρ. "Αλλά τό μίσος μου εναντίον αυτών τών έχρησίων ύποκειμένων με παρασύρει σε άπρέπειες. Μια λέξι ακόμα, Μεγαλειότητά. Στά βασανιστήρια τους δέν θέλω να παρίσταται κανένας άλλος έκτός από τόν δήμιο και σεις.

('Ακολουθεί).

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΙ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΙΣ

('Από μιά στατιστική)

Βιβλία άφθονα βγαίνουν κάθε μέρα, βιβλία μικρά και μεγάλα, φιλολογικά και επιστημονικά, έξιμτρα και πεζά, σοβαρά και άρλουμπεσιδη, σε κάθε χώρα και σε κάθε γλώσσα. Πιδς όμως έξοκρτησε πατέ τόν άριθμό, στόν όποιο έχουν φτάσει όλες ή μέχρι σήμερα έκδόσεις βιβλίων;

Τήν άπάντησα στο έξώτημα αυτό, άπάντησα δυσκολώτατη και όμως αύθεντική, μιά τή δίνει ο 'Αμερικανός βιβλιογράφος Σιμ, ό όποιος καθήτησε σχετική στατιστική και βοήθησε ότι τυπώθηκαν και κυκλοφόρησαν μέχρι τών ήμερών μας 3.500.000.000 βιβλία!...

'Αλλά ο ύπομνητακός 'Αμερικανός δέν περιορίστηκε μόνο στην ξερή άπαρίθμηση και ταξινομήση τών βιβλίων πού βγήκαν στές διάφορες γλώσσες τής γής. Κατά τό διάστημα τόν είκοσι έτών τής ζωής του πού ζόδεψε γι' αυτή τή δουλειά, συγκέντρωσε και κάθε άξία λόγου πληροφορία γιά τά βιβλία.

Μερικές από τις έν λόγω πληροφορίες είνε πολύ ενδιαφέρουσες. 'Ο διάσημος 'Αγγλος μυθιστοριογράφος 'Εδουάρδος Μπάουερ, πρότεινε μιά φορά στά σοβαρά τή θεραπεία όλων τών άσθενειών τής ψυχής και τού σώματος, από τής μεγαλειέτας θλίψεως μέχρι τών κοινών ρευματισμών, με άνάλογα... βιβλία. 'Ετσι κατάγραψε έναν κατάλογο από βιβλία, τά όποια θεωρούσε κατάλληλα γιά τή γιαιρεία ώρισμένων άσθενειών. Τόν κατάλογο αυτόν τόν ώνόμασε «Θεραπευτική Βιβλιοφιλία».

'Ο διάσημος κριτικός Φιλάρετος Σάολ τό καλοκαίρι, όταν έχανε υπερβολική ζέστη και ήθελε να δροσιστή, διάβασε ένα βιβλίο με τόν τίτλον «Η διάβασις του Βερνέζια», τό όποιο τόν κατεπείνε.

'Ο μέγας έλληνοστής Γουλιέλμος Μπουντέ ακόμα και τήν ήμέρα... του γάμου του κατόρθωσε να ξεφυγή από τούς προσκαλεσμένους του και να κλειδωθεί στο δωμάτιό του γιά να άποτελειώση τό διάβαμα ενός βιβλίου πού τό είχε άφήσει μωδιαβαμένο.

'Αλλος ένας έλληνοστής και φιλόσοφος του 16ου αιώνος, ο 'Αδριανός Τουρνέμτ, κλείστηκε τήν πρώτη εβδομάδα του γάμου του στη βιβλιοθήκη του και τό ξεφοξτε στη μελέτη. Στο τέλος χρειάστηκε να τόν τραθήσουν έξω με τό στανιό γιά να του θυμίσουν τις συζυγικές του ύποχρεώσεις!

'Ο σοφός άββάς Γκονζέ, επειδή αναγκάστηκε κάποτε να πωλήση τή βιβλιοθήκη του γιά να συντρέξη τούς έννοριτες του πού είχον καταστραφεί από μιά πυρκαϊά, έγινε φθισικός από τή θλίψη του και στο τέλος πέθανε κατακαρμμένος.

'Ο Γάλλος ιατρός 'Ιάκωβος Γκονζέ, ό όποιος έξησε κατά τόν 16ον αιώνα, βλέποντας με άποξείε ταρχές του Παρισιού τή βιβλιοθήκη του να καίγεται, οίχτηκε στις φλόγες άτελειπομένος και βρήκε μαρτυρικό θάνατο έν τῷ μέσῳ τών πυρολογισμένων βιβλίων του.

Στά 1900 τέλος κάποιος μαρινόδης ββλιόφιλος, ό μαρκήσιος Σαλάβο, άπέθανε από μαρασμό, γιατί έφαγε επί όλόκληρα χρόνια να πετύχη ένα βιβλίο και δέν τό είυρσε. Τό χειρότερο ίνε ότι, καθώς άπέδειχθη εκ τών ύστερον, τό βιβλίο αυτό... δέν είχε έκδοθεί!

'Υπόχρον όμως, εν αντίθετοι με τούς προαναφερθέντας λάτρες τών βιβλίων, και άλλοι πού είνε μαρινόδεις διώκται και καταστροφείς τον. Μεταξύ τών πιδ φανατικῶν άτ' αυτούς συγκαταλέγονται οι μανάβηδες, οι υπακόηδες, οι παπουστήδες και διάφοροι άλλοι, ίδιος μικροεπαγγελματία. 'Επίσης τρομερή φθορά έπαφίχον στα βιβλία ή γυναικες, ή όποιες με έλαφροτάτη συνειδησι ξεσχίζουν πολύτιμα βιβλία και τα μεταχειρίζονται γιά περιτόλιμα ή γιά κάψιμο.

Μεταξύ τῶρα τών έπισήμων, τών ιστορικών διοικτών τών βιβλίων πρέπει να αναφέρουμε τόν βασιλέα της Βαβυλώνος Ναβονάδορ, ό όποιος κατέστρωσε όλες τις τυπωμένες ιστορίες τών πρό αυτού βασιλέων, τόν αυτογράφο της Κίνας Τσιγκ-Χοάγκ-Τι, τόν Χαλίφη πού έχασε τή βιβλιοθήκη της 'Αλεξανδρείας, τόν Ισπανό καρδινάλιο και Μεγάλο 'Ιεροσολεστατή Σιμενές, τόν Κρόμβελ πού παρέδωσε στις φλόγες τή μεγάλη βιβλιοθήκη τής 'Οξφόρδης, τόν Πάπα Γρηγόριο τόν Μεγάλο και πολλούς άλλους.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ

— Παραγέλλω εις όσους έχουσαν εγκέφαλον και όχι άχρω εις τό καικαλόν των, να μη πέμπωσι τά τέκνα των εις τήν σοφήν Ενδύσπην, πλιν εις ήλικίαν δεκαοκτώ έτών και άφου πρώτων διδαχθώσιν εις τήν ταξία των τήν έλληνηκήν γλώσσαν από 'Ελληνας διδασκάλους.

— Η μουσική χρσιμεύει έξαιρετός να ήμερώνη τά πάθη, να ήμερώνη τήν καρδία και να μαλακώνη τήν σκληρότητα της φύσεως.

— Πολιτεία, εις τήν όποιαν ύποφέρουσαν άνθρωποι άργοι—είτε κοσμικοί είτε κληρικοί—είνε κακή πολιτεία.

— 'Οστις έχει λογικόν και δύο χείρας και δέν έχει πῶς να τραφή, ίνε κα τροφής και ζωής άνάσιος.

— Η σοφία πωλείται και αγοράζεται, καθώς όλα τά πράγματα. "Όσα δαπανήσεις, τόσα μαθαίνεις.

